

Tusarniaanermut allakkiaq - Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsisip allangortinneqarnera (sullivimmi tarnikkut avatangiisit, suliffeqarfimmi isumannaallisaanermut peqqinnissamullu suleqatigiinneq, sullivimmik nalilersuineranut piumasagaataasunut patajaallisaaneq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup qisuariarnissamut periarfissaanik annertusiineq, paasissutissanik katersuineq, suliaqarnek ingerlatitseqqiinerlu, suliffeqarfinnik isumaqatigiissusiornernut ingerlariaaseq, akiliisitaasarnerup qaffasissusaanik qaffaaneq il.il.)

30. maj 2022-mi, nr. 20195000467 JF MSK

Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmit tusarniaaneq tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsisip allanguutissatut siunnersuummut missingersuut, avataaniit tusarniaanerniit akissutinik tigusaqarpoq.

Oqartussaqaarfiit kattuffiillu makkua tusarniaavigineqarput:

Danmarkimi:

Danmarkimi sullivimmi avatangiisit pillugit naammagittaalliortarnermut ataatsimiisitaliaq, Sulianut tunngasunik kattuffiup qullersaqarfia, ilinniagartuut, Qallunaat sulisitsisut peqatigiiffiat, KL, Danske Regioner, Danmarkimi Sulisitsisut Soqutigisaqaqatigiillu Kattuffiat, pituttorsimanatik atorfillit, Kristumiussusillit Sulisitsisut peqatigiiffiat (Kristelig Arbejdsgiverforening), Naatsiivilerineranut, Nunalerineranut Orpippassuallerisunullu Sulisitsisut, Det Faglige Hus, sullivimmi avatangiisit pillugit siunnersortit.

Kalaallit Nunaanni:

AK (Tjenestemanditut atorfillit peqatigiiffiat), Kalaallit Nunaanni Suliffigissaasut, ASG, (Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat), Peqatigiiffik kalaallit meerartai, Global Dignity Greenland, Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiortut, IMAK (Ilinniartitsisut kattuffiat), KNAPK (aalisartut piniartullu peqatigiiffiat), Kalaallit Nunaanni kommuneqarfiit, KRK INUA, Mind Your Own business CSR, MIO, NPK

(Pædagogit peqatigiiffiat), PK (Sygeplejerskit peqatigiiffiat), Red Barnet, Kalaallit Nunanni Rigsombudi, SIK (sulisartut peqatigiiffiat).

Tusarniaavigineqartuniit akissutit tiguneqartut makkuupput (kipungasoq = oqaaseqaateqarfigineqanngilaq): *Dansk Arbejdsgiverforening, Aqutsisut kattuffiata qullersaqarfia, Ilinniagartuut, sullivimmi avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik, KL, FH, Qeqqata Kommunia, Kalaallit Nunaani Inuussutissarsiortut, SIK, Kalaallit Nunaanni Suliffigissaasut, IMAK.*

1. Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Sullivimmi tarnikkut avatangiisit ukkatarinerannut patajaallisaanermi tapersersorneqarneranut inatsisissatut siunnersuut **SIK**-mit **IMAK**-millu tapersersorneqarpoq. Aamma **Ilinniagartuuniit** siunnersuutaasoq tapersersorneqarlunilu uparuarneqarpoq, Kalaallit Nunaanni sullivimmi tarnikkut avatangiisit pillugit ajornartorsiutinik misissuinerit arlaqartut annertunerinik takutitsisut. Taamaammat ilinniagartuunut, kattuffinnilu ilaasortanut annertuumik pingaaruteqarpoq, Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit malittarisassat pitsanngorsarneqarnissaanik sapinngisamik suliniutigineqartariaqartut.

IMAK-mit siunnersuutigineqarpoq, tuavioernerpaamik inatsisissatut allannguinerup kingunerisaanik, kikkunniilluunniit allannguutit paasisinnaanissaanut periarfissaqartinniarlugit, atuaruminartoq 'pixi' nammineq oqaasertalersukkap saqqummersinneqarnissaanik.

Qeqqata Kommunia (**QK**) uparuaateqarpoq, aalajangersakkat allannguuteqartut ilai, qanoq inatsimmi tamakkiisumik erseqqissarneqanngitsut atorneqalissanersut, inatsimmi oqaatsit kusanartuinnaat allaqqatinneqassanngippata, Kalaallit Nunaannut sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmut ilitsersuut **QK**-mit kissaatigineqarpoq.

Sullivimmi avatangiisit pillugit Naammagittaalliuteqartarfik, teknikikkut inatsisip oqaaseqaatai allannerinut paaasiuminarsaanikkut tapersiivoq.

1.1. Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit oqaaseqaat

Inatsisitigut allannguutitut paasissutissiinermut atortussat suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit suliarineqassapput, allannguutaasut nutaat kingunissaalu pillugit imaqqassalluni. Atortussaq Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nittartagaanut ikkunneqassaaq.

Inatsisitigut allannguinerit Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmut kisimi tunngassapput, taamaattumillu Kalaallit Nunaanni sulisitsisunut toqqaannartumik atuutissalluni. Aalajangersakkat arlaqartut pisinnaatitaanermut aalajangersagaapput, piumasaqaataallunilu nalunaarutip qaffasissusaanik erseqqinnerusumik nalimmassaasoqarnissaanik. Siullertut suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit misissorneqassaaq, nalunaarutini maannamut atuuttuni inatsisitigut allanngineq kingunerisaanik sorliit allanngortinneqassanersut.

Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit inatsisitigut nalunaarut, inatsisinik nutaanik ilaneqartoq saqqummersinneqassaaq, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi malittarisassat atuuttut sapernanngitsumik paasiuminartumillu takuneqarsinnaassallutik.

2. Sullivimmi tarnikkut avatangiisit:

QK kissaateqarpoq, innuttaasunut sullissisunut tamanut, tarnikkut timikkullu nakuusernermut iliuusissamut pikkorissarneq piumasaqaataassasoq, annermik naleqquttuuvoq kommunit innuttaasunut sullissiviini saaffiginnittarfinni sulisunut.

IMAK-mit inatsisissatut allannguutissatut siunnersuut taparserneqarpoq, annermillu sullivimmi tarnikkut avatangiisit ukkatarineqarnerat patajaallisarneqassammat. IMAK-mit iluarisimaarneqarpoq, pisinnaatitsinermut aalajangersakkami nutaami malittarisassiortoqarsinnaanera, sulinerup avataani inatsimmi aalajangersakkat arlaqartut

aamma sulinerup avataani nakuusernermut tunngasunik atuutsitsilerneq, tamatumunngalu nalimmassaaneq isumalluarfigineqarluni.

2.1. Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmit oqaaseqaat

Sullivimmi avatangiisit pillugit inatsit toqqammavigisatut inatsisaavoq. Taamaattumik sullivinni ajornartorsiutunik aalajangersimasunik iluarsiniarnernut immikkuutitaartumik nalimmassaanngilaq. Immikkuutitaartunik malittarisassanik nalunaarummik atuutilersitsisoqassaaq. Tarnikkut timikkullu sullivinni nakuusernissamut qanittunut, immikkut iliuuseqarfineqassaaq soorlu sullivimmik nalilersuinernut tunngasuni. Suliffeqarfinni aalajangersimasuni sullivimmi avatangiisit pillugit ajornartorsiutunik attuumassutilittut aaqqiiniarnermi tarnikkut timikkullu nakuusernertut iliuuserisassatut naleqqussakkamik pikkorissaaneq, suliffeqarfik periarfissaqarpoq aaqqiineq taanna atornissaanut, kisianni ajornartorsiutaasumik aaqqiiniarnermi periutsitigut arlaatigut kiffaanngissuseqarneq akuersaarneqassaaq.

Sulinerup avataani sullivimmut tunngasumik nakuuserneq pillugu malittarisassiornissamut pisinnaatitaaffiligaanermut atatillugu, tamanna suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit nalunaarut pillugu suliaqarnermi nalilersorneqassaaq.

3. Akiliisitsissutit qaffasissusaannik qaffaaneq:

Kalaallit Nunaanni Suliffigissaasut (AMR) aamma **Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut (GE)** akiliisitsinerup annertussusaanik qaffaasoqarnissaanut isumaqataangillat, akiliisitsinermut qaffaanerup isumaqatigiissutaanera malillugu, pitsaaliuinermut iluaqutaanera pappialatigut uppersaatini takussutissartaqangimmat, sullivimmi ajutoornerit amerlassusaannut millisinneqarneranik, taamaattumik siunnersuutigineqarnera isumaqataaffiginngilaat.

Sukannernerusumik pillaatissiinermit inatsisissatut siunnersuutaasoq **SIK-mit** ilalersorneqarpoq.

3.1. Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit oqaaseqaat

Pillaatisiaasup sunniuteqarluarnera, ilanngullugu akiliisitaanikkut pillaatissiissutaasumut qaffaanerup sunniuteqarluarneranik naatsorsussallugu nalunarpoq.

Pillaatissiissut isigineqarpoq tamanut pitsaaliuinermut sunniuteqaataasussatut, ataasiakkaanullu pitsaaliuinermut sunniuteqartussatut. Tamanut pitsaaliuinermut sunniuteqartussatut pillaanerup anusinngornartumik sunniuteqarnera, suliffeqarfinniit innuttaasuniillu inatsisinik malinninnissamut sunniuteqarnissaa pineqarpoq. Ataasiakkaanut pitsaaliuinermut tunngatillugu pillarneqartumut sunniutaanissaa pineqarpoq. Pillarneqartumut pillaatissiissutigineqarsinnaasumik allatigut unioqqutitsinnginnissamut pillaatissiissutaavoq.

Danmarkimi sullivimmi avatangiisit pillugit inatsisitigut unioqqutitsinermit akiliisitsinikkut sukannernerulersitsineq, sullivimmi avatangiisit pillugit immikkut politikikkut isumaqatigiissuteqarnikkut ukiuni kingullerni pisarpoq. Akiliisitsinernut sukannernerulersitsineqarnerata suliniutigineqarnerisa ilai, ilaatigut sullivimmi avatangiisit pillugit suliasaqarfimmi suliniutaasoq ataaseq pisimavoq, suliffeqarfinnit allanit tamanit sullivimmi avatangiisit pillugit pitsaaliuinerit salliutinniarlugit siunertarineqarluni. Danmarkimi sullivimmi avatangiisit pillugit inatsisitigut unioqqutitsinermit akiliisitsinermit sukannernerulersitsineq, ukiuni kingullerni nutaamik pitsaanerumillu sullivimmi avatangiisit pillugit suliniuteqarneq, politikikkut isumaqatigiissusiornikkut pivoq, aprilimi 2019-mi atuutsinneqalersumik, suliniarnerup tamakkiisumik atorneqalereersimaneraniit, aaqqissuussaq ukiut sisamat qaangiuppata misissorneqassaaq.

4. *Sulisunik oqaloqateqartarnerit:*

Aqutsisuniit peqataaffigineqanngitsumik sulisunik ataasiakkaanik oqaloqateqartarnerit, sulisut ataasiakkaat isiginerlutaalersinneqarnerinik – ingammik sullivinni mikinerusuni, **IMAK**-mit eqqumaffigeqquneqarpoq.

4.1. *Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit oqaaseqaat*

Danmarkimi sullivimmi avatangiisit pillugit inatsisip aalajangersagaanni, (§ 76, imm. 6 aamma imm. 7)-mi, Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmiit nakkutilliinerni paasisutissanik pisariaqartinneqartunik pissarsiaqarnissaq qulakkeerniarlugu, inatsisinut malittarisassanulluunniit akerliusunut, sullivimmi tarnikkut avatangiisit pillugit

aalajangiussinernut tunngasut siunertaralugit (tak. § 77 qallunaat nunaanni suliffimmi avatangiisit pillugit inatsit) naapertorlugu.

Danmarkimi nakkutilliinerup ingerlanneqarnerani aqutsisut suliffimmi avatangiisit pillugit aaqqissuussami/sulisullu isumaqatigiissuteqartarput, aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup paasissutissanik katersinermut sulisut piumassutsiminnik peqataasinnaallutik. Taamaattoq sulisuniit nakkutilliisunut paasissutissanik pisariaqartinneqartunik sullivinni tarnikkut avatangiisit pillugit qulaajaanermut, nakkutilliisumiit tamanna piumaneqarpat, tak. § 76, imm. 1, Danmarkimi sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik qanoq iliorlutik paasissutissanik tunissanerlugit, sulisut namminneq toqqaasinnaapput.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik saqqummiinermini immikkut nipangiussisussaataaneq pissutigalugu, paasissutissanik tunngatillugu kinaassutsimik isertuussisoqartuaannassaaq, tak. Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi § 62, imm. 2.

Nakkutilliisumiit pisussaaffigineqarpoq paasissutissat katersorsukkat pillugit aqutsisunik oqaloqatiginninneq qulakkiissallugu, paasissutissanik katersinermi sulisunut aqutsisunullu tunngasut ilaatinneqassapput.

Sulisitsisoq najuussimangikkaluarpuunniit, suliffeqarfinni mikisuni anginernilu pineqartumiit naatsorsuutigineqassaaq, paasissutissat kimit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut tunniunneqarneri, sulisitsisup nalunngippagu najuuttut ikitsuinnaasut kikkullu najuunnersut. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup taamaallaat paasissutissat kinaassutsimik isertuussilluni nassuiaateqarfiginissai qulakkiissavaa.

Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmit innersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi illersuinerup qaffasissusaa aalajangiussimaneqassasoq, sullivinnik avatangiisit pillugit paasissutissat katersorsinnaaneranut periarfissat pillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik killilersorneqaqqunagu.

Danmarkimi sullivimmi tarnikkut avatangiisit pillugit nakkutilliinermut paasissutissat annertunerusut takuneqarsinnaapput AT intern atorlugu ilitsersuut IN-4-1 aamma paasissutissanik annertusisamik katersineq pillugu ilanngussaqaq 1:

- [Arbejdstilsynets tilsyn med psykisk arbejdsmiljø - Arbejdstilsynet \(at.dk\)](#)
- [Bilag 1 - Udvidet dataindsamling - Arbejdstilsynet](#)

5. Isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit suleqatigiinneq:

QK-mit maluginiarneqarpoq, isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit suleqatigiinermut aalajangiisuussasoq, suliffeqarfimmi isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit suliasaqaq kivitseqatigiinnikkut sulissutigineqarpat, sulisut ilinniagallit piginnaasallillu atorluarnerisigut pisinnaasoq.

5.1. Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit oqaaseqaat

Suliffeqarnermut ministeriaqarfiup **QK**-p oqaaseqaataa isumaqataaffigaa. Isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit suleqatigiinermut tunngatillugu sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi malittarisassat tamanna qulakkiissallugu siunertaraa. Suleqatigiissutigineqarnera malittarisassani naleqqussarneqarpoq, suliffeqarfiullu sullivimmi avatangiisit pillugit sulineranut sulisut ilanngunneqarnissaat qulakkeerlugu. Sulisut sullivimmi avatangiisit pillugit aaqqissuussami sullivimmi avatangiisit pillugit suliaqarnermik piginnaasaqalernissaat malittarisassatigut aamma qulakkeerneqarpoq, sullivimmi avatangiisit pillugit ilinniartitaaneq pingitsuguugassaangitsaq aqqutigalugu.

6. Sullivimmik naliliineq (SN):

Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit **QK**-mit oqaaseqaataasup erseqqissarneqarnissaanik kissaatitut paasineqarpoq, APV-p inernerinik kimit saqqummiunneqarnissaannik. Tamatumunnga kissaatigineqarpoq, suliarineqarneranik qulaajaasussamik suliffeqarfimmiit inummik avataaniit ivertitsisoqarnissaq.

6.1. Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit oqaaseqaat

Inatsimmi takuneqarsinnaavoq, sulisitsisumiit APV-p suliarineqarnera isumagineqassasoq. Taamaalilluni APV-p suliarineqarnissaa sulisitsisup pingaarnertut akisussaaffigaa. Sulisitsisup

aamma isumagissavaa, sulisut SIO-luunniit (siunissami AMO) APV-mut suliamut ilanngutsinneqassasoq. APV suliffeqarfiup sullivimmi avatangiisit pillugit nammineq sakkussaraa. Taamaattumik suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit, inummik avataaniit aggertitsilluni APV-mik suliamik qulaajaasussamik piunasaqarneq naleqquttutut isigineqanngilaq. Taamaattoq maluginiarneqarpoq, ullumikkut piunasaqaataasoq, sulisitsisumiit APV-mik suliaqarnermut paasisimasaqarneq pigineqanngippat, taava sulisitsisoq suliamut paasisimasalimmik aggertitsissasoq.

7. *Isumaqatigiissutip ingerlanera:*

QK-mit maluginiarneqarpoq, suliffeqarfiit anginerusut eqqarsaatigalugit avatangiisinik mingutsitsisineramik pilersitsisoqarsinnaasuni, suliffeqarfimmut isumaqatigiissusiorneq sakkussaasoq pingaarutilik, akisussaasuujumanginneq peqqunagu aamma minnerunngitsumik ajutoortoqarpat kimit mingutsitsineq akilerneqassanersoq.

7.1 *Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit oqaaseqaat*

Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit malugeqquneqarpoq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik isumaqatigiissusiorneq periarfissaq, taamaallaat sullivimmi avatangiisitigut pitsanngorsaaneq aamma sullivimmi avatangiisit pillugit ajornartorsiutinik aaqqiineq pineqarmata. Allannguummi pineqanngillaq tamanut avatangiisitigut unammillernartut soorlu mingutsitsineq.

8. *Sullivinnik Avatangiisit pillugit ilinniartitaaneq:*

QK-mit maluginiarneqarpoq, allannguutissatut siunnersuummi inatsisitigut pisussaaffiusoq Sullivinnik Avatangiisit pillugit ilinniartitaanerup angunissaa ajornakusoorsinnaasoq, inassuteqarlunilu isumalluutinik pisariaqartunik immikkoortitsisoqassasoq, AMU-mi pikkorissarnerit amerlisinniarlugit.

8.1. *Suliffeqarnermut ministeriaqarfimmiit oqaaseqaat*

Inatsisissatut siunnersuut, Sullivinnik Avatangiisit pillugit ilinniartitaaneq pinngitsuugassaangitsoq pillugu piunasaqaatit allannguutaannik kinguneqanngitsoq. Inatsisissatut siunnersuut, SIO-ni (siunissami AMO)-mi ilaasortasut Sullivinnik Avatangiisit

pillugit ilinniartitaanermut peqataanissaannik sulisitsisup pisussaaffianik inatsisitigut tunngaviliivoq. Ullumikkut piumasagaat takuneqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit sulineq pillugu nalunaarummi § 27 a-mi.